

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m2. Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC

(<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxuício da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suññar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacións, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacións.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da normativa destacamos:

- a.- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- b.- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Universidades.
- c.- O regulamento de Estudiantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Agüete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e control do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais membros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacións.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén sulíñamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulación encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacións Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos

Materias

Curso 1º

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G210V01101	Estatística: Estatística	1C	6
V08G210V01102	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo	1C	6
V08G210V01103	Socioloxía: Introducción á socioloxía	1C	6
V08G210V01104	Dereito: Introducción ao dereito	1C	6
V08G210V01105	Economía: Principios de economía	1C	6
V08G210V01201	Economía: Economía española	2C	6
V08G210V01202	Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa	2C	6
V08G210V01203	Empresa: Organización da empresa	2C	9
V08G210V01204	Psoloxía: Psicoloxía do traballo	2C	9

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Materia	Estatística: Estatística			
Código	V08G210V01101			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Trigo Gomez, Maria del Pilar			
Profesorado	Trigo Gomez, Maria del Pilar			
Correo-e	ptrigo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Asinatura de formación básica cara a adquisición de coñecementos básicos da Estatística descriptiva, probabilidade e iniciación a inferencia pra o seu uso e coñecemento cara as materias do curso no que se atopa e seguintes.			

Competencias de titulación	
Código	
A37	Ser quen de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos ao mercado de traballo
A40	Ser quen de aplicar os coñecementos teóricos á práctica
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B4	Saber adaptarse ás novas situacións
B5	Capacidade de administrar a información
B7	Resolver problemas de forma efectiva

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de análise e síntese	B1
Aprender autonomamente	B2
Traballar individualmente e en equipo	B3
Ser quen de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos ao mercado de traballo	A37
Saber adaptarse ás novas situacións	B4
Capacidade de administrar a información	B5
Resolver problemas de forma efectiva	B7
Ser quen de aplicar os coñecementos teóricos á práctica	A40

Contidos	
Tema	
Tema 1. Análise descriptiva duha variable	Medidas de posición. Medidas de dispersión. Medidas de forma.
Tema 2. Análise descriptiva de dúas variables	Disribucións bidimensionais de frecuencias. Tablas de correlación e continxencia.
Tema 3. Técnicas de regresión e correlación	Regresión lineal e correlación lineal
Tema 4. Números índices	Números índices simples e complexos. Aplicación dos números índices.
Tema 5.Introducción ó cálculo de probabilidades.	Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.
Tema 6. Variables aleatorias.	Características dunha variable aleatoria. Principais distribucións de probabilidade. Aplicacións de Teorema Central do Límite.
Tema 7. Introducción a inferencia estatística	Conceto de inferencia estatística. Estimadores puntuais. Estimadores por intervalos. Contraste de hipótesis

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	24	33	57
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	33	35
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Os alumnos serán avaliados con cuestións tipo test.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Resolución de exercicios nas clases prácticas de maneira colectiva e individual.	20%
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O alumno deberá someterse a unha proba de avaliación dos contidos básicos da materia	70%

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación da segunda convocatoria será o mesmo que o empregado na primeira.

Bibliografía. Fontes de información

Esteban García, J. y otros, **Estadística Descriptiva y nociones de Probabilidad**, Thomson,
 Martín Pliego, F. J. y Ruiz Maya, L, **Estadística I. Probabilidad**, Thomson,
 Montero Lorenzo, J. M., **Estadística Descriptiva**, Thomson,

Ejercicios de Estadística Aplicada. Santos Peñas, Julián; Muñoz Alamillos, A. Ediciones Académicas S. A. 2003

Problemas Resueltos de Estadística Descriptiva para Ciencias Sociales. Montero Lorenzo, J Mª. Thomson-Paraninfo. 2007

Fundamentos de Estadística. Peña, D. Alianza Editorial, 2001

Estadística I. Probabilidad. Martín Pliego, F. J. y Ruiz Maya, L. Thomson.2004

Lecciones de Estadística Descriptiva. Tomeo Perucha, V. u Uña Juárez, I. Thomson, 2003

Lecciones de Cálculo de Probabilidades. Uña Juárez, I. Tomeo Perucha, V. Thomson,2003

Fundamentos de Inferencia Estadística.Martín - Pliego, F.J. y Ruiz- Maya Pérez, L. Thomsom.2005

Inferencia Estadística, Casas, J.M.Editorial Centro de Estudios Ramón Areces,1997

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo**

Materia	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo			
Código	V08G210V01102			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1º	Cuadrimestre 1C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Dominguez Castro, Luis			
Profesorado	Dominguez Castro, Luis Rodriguez Lago, Jose Ramon			
Correo-e	dominguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende ofrecer ao alumnado da titulación unhas destrezas básicas para o coñecemento dos fundamentos e das dinámicas históricas que permiten entender o mundo das relacións laborais cos seus actores e os seus procedementos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais
A2	Coñecer o marco normativo regulador da Seguridade Social e da protección social complementaria
A7	Coñecer a psicoloxía do traballo e as técnicas de negociación
A12	Coñecer os principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual
A17	Ser quen de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais
A21	Capacidade de asesorar a organizacións sindicais e empresariais e ás súas afiliados
A39	Ser quen de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais
A41	Ser quen de contextualizar historicamente as relacións laborais contemporáneas
A42	Ser quen de contextualizar historicamente o papel dos actores sociais e institucionais que operan nas relacións laborais
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B5	Capacidade de administrar a información
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Saber tomar decisións
B9	Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersonais
B10	Preocupación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Capacidade de análise e síntese	B1
2. Aprender autónomamente	B2
3. Traballar individualmente ou en equipo	B3
4. Resolver problemas de forma efectiva	B7
5. Capacidade de xestionar a información	B5
6. Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersonais	B9
7. Saber tomar decisións	B8
9. Preocupación pola calidade	B10
Coñecemento do marco normativo das relacións laborais en perspectiva histórica	A1 A2
Ser capaz de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais	A7 A17
Capacidade de asesorar a organizacións sindicais e empresariais e os seus afiliados	A21

Coñecemento dos principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual A12

Capacidade de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais A39

Habilidade para contextualizar historicamente as relacións laborais contemporáneas A41

Habilidade para contextualizar historicamente o papel dos actores sociais e institucionais que operan nas relacións laborais A42

Contidos

Tema	
As ideoloxías matrices do mundo do traballo contemporáneo: liberalismo e socialismo.	O mundo do traballo antes da contemporaneidade Traballo e liberalismo Traballo e socialismos Traballo e globalización
Os actores e a súa organización: os traballadores.	Formación e conciencia de clase nos traballadores urbanos Tipoloxías e evolución das organizacións de traballadores urbanos Traballadores e novos movementos sociais Campesiñado e relacións laborais no mundo rural
Os actores e a súa organización: os empresarios.	Burgueses e empresarios Evolución da cultura empresarial Tipoloxía e evolución das organizacións patronais e empresariais
O papel do Estado: lexislación e institucións reguladoras.	As relacións laborais antes do Estado regulador A lexislación laboral e social nos Estados liberais antes da II Guerra Mundial O nacemento das institucións reguladoras Os Estados fascistas e a lexislación labooral e social O Estado soviético e a lexislación laboral e social O "Welfare State" e a lexislación social e laboral
Os organismos internacionais: a Organización Internacional do Traballo e a Unión Europea	institucionalización das relacións laborais no contexto internacional: a OIT Organizacións sindicais e empresariais internacionais A Unión Europea e o mundo do traballo: de Roma a Amsterdam
Evolución diacrónica das relacións laborais contemporáneas: o século XIX.	Industrialización e relacións laborais Acción colectiva dos traballadores: do ludismo ao sindicalismo Os marcos da acción colectiva: do nacional ó internacional As formas da acción colectiva
Evolución diacrónica das relacións laborais contemporáneas: o século XX.	Acción colectiva dos traballadores: do sindicalismo de clase ao sindicalismo de servizos Os marcos de acción colectiva: os convenios colectivos. As formas de acción colectiva Xénero e relacións laborais
Evolución diacrónica das relacións laborais na España actual: 1959-2009.	O tardofranquismo e as relacións laborais A transición democrática e as relacións laborais A integración europea e as relacións laborais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	15	0	15
Seminarios	3	4	7
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	35	35
Traballos tutelados	0	25	25
Sesión maxistral	33	0	33
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	33	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo individualmente ou en grupo.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise e resolución dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia, por parte do alumnado.
Traballos tutelados	Elaboración por parte do alumnado dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo individualmente ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistrais; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.
Seminarios	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistrais; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistrais; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.
Traballos tutelados	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistrais; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Participación no debate dos exercicios propostos	5
Seminarios	Participación no debate dos exercicios propostos	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dos tres exercicios individuais que deberán ser entregados na plataforma TEMA no prazo estipulado	24
Traballos tutelados	Valoración do traballo en grupo proposto que debe ser entregado na plataforma TEMA no prazo estipulado	15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba escrita sobre os contidos expostos nas clases presenciais	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria o alumnado que non acadou un 5 na suma das distintas actividades de avaliación da primeira convocatoria deberá rendir unha proba mixta de preguntas de resposta longa e de resposta curta coa que acadará o 100% da cualificación. Os contidos a examinar incluírán a totalidade do temario oficial, fora ou non obxecto de exposición nas clases presenciais, tanto teóricas como prácticas. Isto obrigará ao alumnado a extremar as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual ou en equipo e na capacidade de comunicación nas relacións interpersoais.

Bibliografía. Fontes de información

Valdaliso, Jesús M^a y López García Santiago, **Historia económica de la empresa**, 2007,
 Arenas Posadas, Carlos, **Historia económica del Trabajo (Siglos XIX y XX)**, 2003,
 Aizpuru, Mikel y Rivera, Antonio, **Manual de historia social del trabajo**, 1994,
<http://www.historiasiglo20.org/enlaces/index.htm>,

Andres Gils, Olano Ocariz e Lete Murugarren (2001): *Perspectiva internacional del teletrabajo. Nuevas formas de trabajo en la sociedad de la información*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Babiano Mora, José (1995): *Emigrantes, cronómetros y huelgas. Un estudio sobre el trabajo y los trabajadores durante el franquismo (Madrid, 1951-1977)*, Madrid: Siglo XXI.

Coriat, Benjamin (1993): *El taller y el cronómetro. Ensayo sobre el taylorismo, el fordismo y la producción en masa*, Madrid: Siglo XXI.

Dore, Ronald (1989): *Fábrica británica, fábrica japonesa. los orígenes de la diversidad nacional de relaciones laborales*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Fernández Cornejo, José Andrés e Algarra Paredes, Ángel (2000): *El mercado de trabajo en la Unión Europea. Fundamentos teóricos y políticas de empleo*, Madrid: Pirámide.

Galán García, Agustín, Moreno Fernández, José Ramón e Gómez Urdáñez, Gracia (2003): *Materiales para la historia de las Relaciones laborales*, Madrid: Tecnos.

Gordon, Andrew (1993): *La evolución de las relaciones laborales en Japón. La industria pesada 1853-1955*. Madrid: Ministerio

del Trabajo y Seguridad Social.

Montgomery, David (1985): *Control obrero en Estados Unidos: Estudios sobre la historia del trabajo, la tecnología y las luchas obreras*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Olabarri Cortazar, I. (1991): *Lucha de clases o conflicto de intereses. Ensayos de historia de las relaciones laborales*, Pamplona, Eunsa.

Pons Pons, J, Arenas Posadas, C. e Florencio Puntas, A. (2001), *Trabajo y relaciones laborales en la España contemporánea*, Sevilla: Mergablum.

Sangheon Lee, Deirdre McCann, Jon C. Messenger (2008): *El Tiempo de trabajo en el mundo : tendencias en horas de trabajo, leyes y políticas en una perspectiva global comparativa*, Madrid: Ministerio de Trabajo e Inmigración.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía: Introducción á socioloxía				
Materia	Socioloxía: Introducción á socioloxía			
Código	V08G210V01103			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Barahona Martin, Magdalena			
Profesorado	Barahona Martin, Magdalena			
Correo-e	barahona@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	El objetivo de esta asignatura en términos generales, es el conocimiento de los principales conceptos y fundamentos sociológicos; así como las aportaciones que esta perspectiva proporciona al estudio de las Relaciones Laborales y los Recursos Humanos. Introducción a la Sociología constituye el pilar fundamental para la comprensión y el desarrollo de materias que se cursaran a lo largo de la carrera; al tiempo que proporciona las herramientas fundamentales para interpretar y conocer la realidad social y sus estructuras			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecer a socioloxía do traballo e as técnicas de investigación social
A10	Coñecer a socioloxía xeral e comprender e valorar as teorías sociais
A15	Ser quen de elaborar e deseñar a estratexia de recursos humanos nunha organización
A16	Ser quen de dirixir grupos de persoas
A37	Ser quen de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos ao mercado de traballo
A38	Ser quen de aplicar as técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social ao ámbito laboral
A39	Ser quen de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B4	Saber adaptarse ás novas situacións
B5	Capacidade de administrar a información
B6	Capacidade de organización e planificación
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Saber tomar decisións
B9	Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersoais
B10	Preocupación pola calidade
B11	Gardar un comportamento ético como cidadán e como profesional

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Capacidade de análise e síntese	capacidad de análisis y síntesis	B1
Aprender autonomamente		B2
Traballar individualmente e en equipo		B3
Saber adaptarse ás novas situacións		B4
Capacidad de gestionar la información		B5
Saber adaptarse a las nuevas situaciones		B4
Capacidad de organizacion y planificacion		B6
Resolver problemas de forma efectiva		B7
saber tomar decisiones		B8
Comunicarse de forma efectiva en las relaciones interpersonales		B9
Preocupación por la calidad		B10
Guardar un comportamiento ético como ciudadano y como profesional	A10	B11
Conocer la Sociología General y comprender y valorar las teorías sociales	A10	
Conocer la Sociología del Trabajo y las técnicas de investigación social	A6	
Ser capaz de seleccionar,gestionar y transmitir información y documentación laboral	A15	

Se capaz de elaborar y diseñar la estrategia de recursos humanos en una organización	A15
Ser capaz de dirigir grupos de personas	A16
Ser capaz de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos al mercado de trabajo	A37
Ser capaz de elaborar, implementar y evaluar estrategias territoriales de promoción socioeconómica e inserción laboral	A38
Ser capaz de aplicar las técnicas cuantitativas y cualitativas de investigación social al ámbito laboral	A38
Ser capaz de comprender la relación entre los procesos sociales y la dinámica de las relaciones laborales	A39

Contidos

Tema	
La empresa científica de la Sociología: teoría y método	Naturaleza de las ciencias sociales. La perspectiva sociológica y la sociedad como objeto de estudio.
La sociedad moderna y los orígenes de la sociología	Sociología, industrialización y cambio social. Modelos de sociedades.
Las estructuras de poder en la vida social	Sociedad, cultura e individuo. La desigualdad social. La estratificación social.
Instituciones sociales	Grupos y organizaciones

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	35	23	58
Estudos/actividades previos	15	25	40
Traballos tutelados	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	48	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Consiste en el desarrollo de los contenidos temáticos dirigidos al aprendizaje individual del alumno y alumna y, de esta manera, proporcionarles, por un lado, las herramientas fundamentales para conocer e interpretar la realidad social y sus estructuras, y, por otro lado, proporcionar conocimientos suficientes para su aplicación en el ámbito de las Relaciones Laborales y Recursos Humanos.
Estudos/actividades previos	Paralela o posteriormente a la exposición teórica, se analizarán situaciones y casos específicos cuya exposición de lugar a debates, estableciéndose grupos de opinión para asegurar la participación de todos y cada uno de los alumnos.
Traballos tutelados	Preparación de materiales de trabajo para desarrollar más integralmente los contenidos de las prácticas y estudios de casos para cumplimentar la autoevaluación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	La atención personalizada para resolver las dudas que se puedan presentar sobre los contenidos o materiales de las actividades para completar integralmente los casos prácticos, se desenvolverá de forma presencial en el despacho.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudos/actividades previos	En esta parte se evalúan todas las competencias desarrolladas por los alumnos y alumnas en los diferentes sistemas aplicados de aprendizaje (debates, estudios de casos, prácticas); lo que implica, por un lado, que cada alumno y alumna serán evaluados según responden a preguntas de la profesora (aleatoriamente desarrolladas en clases), y según sus intervenciones personales en todas las modalidades de clases; y, por otro lado, se evaluará la presentación de un riguroso trabajo sobre los contenidos o debates desarrollados en clase de teoría y práctica, y los materiales adicionales entregados por la profesora en las tutorías personales, que todo ello evidencie su participación y conocimiento de todos los temas y competencias desarrollados en el cuatrimestre.	40

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Examen final que constará de preguntas a desenvolver sobre el temario explicado en el aula y un caso práctico. La segunda convocatoria consistirá asimismo en una prueba de las mismas características que en la primera (parte teórica y práctica)	60%
--	--	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

La segunda convocatoria consistirá en una prueba de las mismas características que en la primera (contenidos de teoría y de prácticas)

Bibliografía. Fontes de información

Macionis, John y Plumer, John, **Sociología**, 2007,

Giner, Salvador, **Historia del pensamiento social**, 2007,

Giddens, Anthony, **Sociología**, 2002,

Iglesias de Ussel y Trinidad Requena, **Leer la sociedad. Una introducción a la Sociología General**, 2003,

Schafer,R., **Introducción a la Sociología**, 2006,

P
B
B
B

A
b
N
D
ã
M
A
L

P R E S I G N D B M A L P R E S I G N D B M A L P R E S T I 6 O D B M A C F F T 3 9 G I D S O C

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

(*)/

Socioloxía do Traballo/V08G210V01305

Técnicas de Investigación Social/V08G210V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Introducción ao dereito				
Materia	Dereito: Introdución ao dereito			
Código	V08G210V01104			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1º	Cuadrimestre 1C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado Dereito público			
Coordinador/a	Mariño de Andres, Angel Manuel Lareo Jimenez, Jacinto			
Profesorado	García Gago, José Javier Lareo Jimenez, Jacinto Mariño de Andres, Angel Manuel Valcárcel Fernández, Patricia			
Correo-e	ammarino@uvigo.es jlareo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de formación básica necesaria para coñecer estruturas xurídicas tales como fontes do Dereito, organización territorial do Estado así como á súa vez a regulación xurídica básica en materia contractual fundamental para un posterior estudo detallado			

Competencias de titulación

Código	
A18	Capacidade para identificar a estrutura territorial do Estado
A19	Capacidade para comprender o significado da regulación xurídica
A20	Capacidade para coñecer as principais institucións no ámbito do Dereito privado e público
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B4	Saber adaptarse ás novas situacións
B5	Capacidade de administrar a información
B6	Capacidade de organización e planificación
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Saber tomar decisións

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de análise e síntese	B1
Aprender autónomamente	B2
Traballar individualmente e en equipo	B3
Saber adaptarse ás novas situacións	B4
Capacidade de xestionar a información	B5
Capacidade de organización e planificación	B6
Resolver problemas de forma efectiva	B7
Saber tomar decisións	B8
Capacidade para comprender o significado da regulación xurídica	A19
Capacidade para identificar a estrutura territorial do Estado	A18
Capacidade para coñecer as principais institucións no ámbito do Dereito privado e público	A20

Contidos

Tema

Tema 1: Introducción: La Administración y el Derecho. 1. ¿Qué es el Derecho? 2. El Estado de Derecho. 3. Teoría de la división de los poderes. 4. La Administración y los poderes del Estado.

Tema 2: La Administración en el orden constitucional español. 1. Estructura y contenido de la Constitución de 1978. 2. Institucionalización del Estado social y democrático de Derecho. 3. Distribución territorial de los poderes del Estado.

Tema 3: Caracteres del Derecho Administrativo como Derecho de la Administración pública. 1. La Administración como institución al servicio objetivo de los intereses generales. 2. El sometimiento pleno de la Administración a la Ley y al Derecho. 3. El control de la Administración pública por los Tribunales.

Tema 4: El sistema normativo. 1. Las normas no escritas y las formas normativas atípicas: la costumbre, los principios generales del Derecho, la jurisprudencia y la interpretación doctrinal. 2. Notas sobre la aplicación de las normas en el Derecho Administrativo.

Tema 5: Las normas escritas (I). 1. La Constitución. 2. Los Tratados internacionales. 3. El Derecho comunitario europeo.

Tema 6: Las normas escritas (II). 1. La Ley. 2. Las normas del Gobierno con rango de Ley. 3. Los Estatutos de Autonomía.

Tema 7: El Reglamento. 1. Concepto. 2. La potestad reglamentaria. 3. Clases de reglamentos. 4. Titularidad de la potestad reglamentaria. 5. El procedimiento de elaboración de los reglamentos. 6. Invalidez de los reglamentos.

Tema 8: El negocio jurídico. Idea general. La autonomía de la voluntad: el concepto de negocio jurídico.- Elementos.- Clasificación.- Ineficacia del negocio.- La representación: concepto y clases.

Tema 9: El contrato. El contrato: la formación del concepto.- La noción de contrato en el Código civil.- Crisis de la autonomía de la voluntad y planteamientos actuales del contrato.- Clasificación de los contratos.

Tema 10: El consentimiento contractual. Presupuestos y requisitos del contrato.- Capacidad para contratar.- El consentimiento contractual: los vicios del consentimiento.- La autocontratación.

Tema 11: Objeto, causa y forma del contrato. Los elementos accidentales. El objeto del contrato: requisitos.- La causa: exposiciones doctrinales.- Régimen en el Código civil.- El contrato simulado.- La forma: significado y clases.- Régimen en el Código civil.- Los elementos accidentales del contrato: la condición, el término y el modo

Tema 12: Formación y contenido del contrato. La formación del contrato: fases.- Los tratos preliminares: la responsabilidad precontractual.- La oferta y la aceptación.- Momento y lugar de la perfección del contrato: el contrato entre ausentes.- El precontrato.- El contrato de opción: sustantividad.- El contenido contractual y su fijación.- La fijación unilateral: el contrato por adhesión.- Régimen legal sobre condiciones generales de la contratación.

Tema 13: Interpretación e integración del contrato. La interpretación del contrato: concepto y tipos.- Principios generales: el principio de buena fe.- Las reglas del Código civil sobre interpretación del contrato.- La integración del contrato.

Tema 14: La eficacia del contrato. La fuerza vinculante del contrato: la irrevocabilidad.- Efectos del contrato entre las partes: la relatividad del contrato.- Efectos del contrato respecto a terceros: contrato a favor de tercero, en daño de tercero y a favor de persona por designar.- La cesión de contrato.- El subcontrato.

Tema 15: La ineficacia del contrato. Consideraciones generales.- La nulidad absoluta: causas y efectos.- Convalidación y conversión del contrato nulo.- La anulabilidad: causas y efectos.- La confirmación.- La resolución por incumplimiento.- La rescisión: causas y efectos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	25	40
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	35	22.5	57.5
Probas de resposta curta	2	23	25
Estudo de casos/análise de situacións	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Realización individual de casos prácticos planteados por el profesor a entregar en clase o a través de la plataforma Tema a elección del profesor con un valor de un 10 % del total de la calificación.	30
	Presentación, escrita u oral, de trabajos en grupo de tres alumnos profundizando sobre alguno de los temas del programa previamente asignado por el profesorado. La calificación del trabajo de obtendrá sumando el 80% de la nota señalada por el profesor y el 20% restante por valoración inter pares . La calificación del trabajo supone un 20 % del valor total de la nota final.	
Sesión maxistral	Asistencia y participación para feedback de los conocimientos que se controlarán aleatoriamente por el profesor tolerándose un máximo de cinco faltas no justificadas.	10
Probas de resposta curta	Respuesta a preguntas sobre uno o varios temas. Los alumnos deben contestar a las preguntas formuladas con un lenguaje adecuado y de forma razonada	60%

Outros comentarios sobre a Avaliación

En primera convocatoria (Febrero) para los alumnos que no asistieron a clase y no realizaron evaluación continua, la prueba escrita de respuesta corta constará también de una parte práctica sobre metodología y resolución de unos supuestos.

En segunda convocatoria para los alumnos que utilizaron evaluación continúa, se guardarán las notas obtenidas en la realización de prácticas y trabajo así como por asistencia continuada. Para los alumnos que no las hubiesen realizado, la prueba escrita de respuesta corta constará también de una parte práctica sobre metodología y resolución de unos supuestos.

Las calificaciones obtenidas en prácticas, trabajos, asistencia, no se guardarán de un curso para otro por lo que el alumno que se matricule nuevamente deberá incorporarse en iguales condiciones de valoración que el resto de sus compañeros.

Bibliografía. Fontes de información

Coscolluela Montaner, L., **Manual de Derecho Administrativo**, Madrid: Civitas,
 Parada Vázquez, R., **Derecho Administrativo I y II**, Madrid: Marcial Pons,
 Díez Picazo, L., **Fundamentos de derecho civil patrimonial.I. Introducción. Teoría del contrato**, Civitas,
 O'Callaghan, X., **Compendio de Derecho Civil. Tomo II: Derecho de obligaciones**, Dijusa Editorial, S.L.,

Bibliografía complementaria: Referencias bibliográficas que para cada lección del temario pueda el profesor recomendar en clase.

Leyes:

Martín Rebollo, L, *Leyes administrativas*. Pamplona: aranzadi, 2009.

Todo alumno deberá además disponer, desde la segunda semana de docencia, de una edición actualizada a la fecha de comienzo de curso del Código Civil.

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Dereito Administrativo/V08G210V01401

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Principios de economía				
Materia	Economía: Principios de economía			
Código	V08G210V01105			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Alonso Carrera, Jaime			
Profesorado	Alonso Carrera, Jaime Pereira Moreira, Roberto			
Correo-e	jalonso@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/jalonso			
Descrición xeral	A economía é unha ciencia social cuxo obxecto de estudo é a sociedade, analizando a toma de decisións dos individuos e como se interrelacionan. O obxectivo desta materia será transmitir aos estudantes de RRLL a forma de pensar dun economista, ao mesmo tempo, os alumnos descubrirán como o estudo da economía permite coñecer mellor o mundo. O programa da materia ofrece unha visión panorámica das grandes ideas que se repiten en Economía como o custo de oportunidade, a toma de decisións en termos marxinais, o papel dos incentivos, a eficiencia das asignacións do mercado, e así ata dez Principios de Economía que constitúen o fundamento da maior parte da análise económica. Os temas estrutúranse de tal modo que, sen deixar a un lado a teoría económica formal, se pon especial fincapé nas aplicacións e nas cuestións relacionadas coa política económica. Cada capítulo contén casos prácticos que mostran como se aplican os Principios de Economía.			

Competencias de titulación

Código	
A8	Coñecer a economía e a situación económica do mercado de traballo
A37	Ser quen de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos ao mercado de traballo
A40	Ser quen de aplicar os coñecementos teóricos á práctica
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B7	Resolver problemas de forma efectiva

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas.	A8	
	A37	
Capacidade de formular argumentacións simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos gráficos.	A37	
	A40	
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica.		B1 B2 B3 B7

Contidos

Tema	
PARTE I: Introducción	Tema 1. Os principios básicos da economía. Tema 2. Pensar como un economista.
PARTE II: Oferta e demanda I: Cómo funcionan os mercados	Tema 3. Oferta e demanda: as forzas do mercado. Tema 4. A elasticidade e as súas aplicacións.
PARTE III: Oferta e demanda II: Mercados e Benestar	Tema 5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia do mercado. Tema 6. Fallos de mercado e a intervención do Estado.

PARTE IV: A conducta do consumidor, da empresa
e a organización da industria

Tema 8. Producción e custes de produción.

Tema 9. A empresa e a estrutura de mercado.

PARTE VI. OS DATOS MACROECONÓMICOS E A ECONOMÍA A LONGO PRAZO

Tema 10. Medición da renda dun país: o PIB.

Tema 11. Medición do custe da vida: o IPC.

Tema 12. O desemprego.

Tema 13. A produción e o crecemento económico.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	25	40
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	35	22.5	57.5
Probas de resposta curta	4	44	48
Outras	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Metodoloxía que permite ó alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistrais. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia dos contidos aprendidos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións. Estas clases prácticas impartiranse cada semana o remate da docencia maxistral, en sesións dunha hora.
Titoría en grupo	Nas titorías en grupo aproveitaremos tamen a dispoñibilidade de ferramentas informáticas para a aprendizaxe dos contidos teóricos incluíndo a realización de probas autoevaluables no ordenador.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de algunhas preguntas dirixidas ó estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	As titorías individuais terán lugar no despacho do profesor da materia. O alumno disporá de 6 horas semanais, previamente fixadas polo profesor nas que poderá facer consultas relacionadas coa materia. O horario das titorías farase público ó comezo do curso académico vixente. Nos grupos de docencia reducida, o profesor resolverá as dúbidas que xurdan no desenvolvemento das clases coa realización dos exercicios.
Titoría en grupo	As titorías individuais terán lugar no despacho do profesor da materia. O alumno disporá de 6 horas semanais, previamente fixadas polo profesor nas que poderá facer consultas relacionadas coa materia. O horario das titorías farase público ó comezo do curso académico vixente. Nos grupos de docencia reducida, o profesor resolverá as dúbidas que xurdan no desenvolvemento das clases coa realización dos exercicios.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de resposta curta	Examen final. Prueba tipo test e/o proba de resposta curta.	80
Outras	O longo do curso valorarase a posibilidade de realizar probas parciais. A calificación incluírase dentro da avaliación continua.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final da materia constará de dous bloques. Por un lado, o exame final valerán ata un 80% da nota (8 puntos) e doutra banda, a avaliación continua que pesará ata un 20% na nota final (2 puntos).

Exame final (Ata 8 puntos): Haberá un exame final que se realizará na data oficial establecida no calendario de exames.

Avaliación continua (Ata 2 puntos): O 20% restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumno, o que

inclúe a asistencia tanto ás clases teóricas como ás clases prácticas, a entrega de follas de exercicios, e a nota dos pequenos controis que periodicamente se poidan facer.

Aqueles alumnos que de maneira expresa decidan o comenzo do curso no seguir a avaliacion continua, a nota do exame final valera o 100% da cualificacion final.

Nas convocatorias extraordinarias a nota do exame valera o 100% da cualificacion final.

Bibliografía. Fontes de información

Bernanke, B. S. y Frank, R. H.,, **Principios de Economía**, 3º edicion,

Krugman P., Wells R. y Olney, M. L.,, **Fundamentos de Economía**, 1º edicion,

Mankiw, N. G, **Principios de Economía**, 4ª edición,

Samuelson, P. A. y Nordhaus W. D, **Economía**, 18º edicion,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Economía española				
Materia	Economía: Economía española			
Código	V08G210V01201			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1º	Cuadrimestre 2C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Bouso Cedron, Jose Daniel Pedro			
Profesorado	Bouso Cedron, Jose Daniel Pedro			
Correo-e	bouso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Conquerir coñecementos da vida economica española , no curso primeiro que permitira ter unha idea do estado do mundo economico español para axudar a comprender a situacion economico - social de España			

Competencias de titulación	
Código	
A37	Ser quen de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos ao mercado de traballo
A40	Ser quen de aplicar os coñecementos teóricos á práctica
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B7	Resolver problemas de forma efectiva

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de análise e síntese	B1
Aprender autonomamente	B1
Traballar individualmente e en equipo	B7
Saber adaptarse ás novas situacións	B2
Capacidade de administrar a información	B3
Resolver problemas de forma efectiva	A37 A40
A40 Ser quen de aplicar os coñecementos teóricos á práctica	A40
A37 Ser quen de interpretar datos e indicadores socioeconómicos relativos ao mercado de traballo	A37

Contidos
Tema
Tema, 1.- España diante Europa
Tema, 2.-Recursos da economía española.
Tema, 3.- Mercado do traballo
Tema, 4.- Inflación.
Tema , 5. Distribución da renda
Tema, 6. Sectores Productivos
Tema, 7. Novas Tecnoloxías
Tema, 8. Sector público
Tema, 9. Globalización

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	24	32.5	56.5
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	26	30	56
Estudo de casos/análise de situacións	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Análisis e resolución de problemas	20%
Sesión maxistral	asistencia e participación	20
Estudo de casos/análise de situacións	Proba dos contidos básicos da materia	60%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria terase en conta a participación no análise e resolución dos problemas a o longo do curso. Os alumnos que non seguiron dito análise e resolución terán proba de dita parte da materia.

Para o caso de que o alumno se presentase na convocatoria universal do primeiro cuatrimestre e por elo antes da docencia da materia, a proba dos contidos básicos da materia terá tamén proba de análise e resolución de problemas.

Bibliografía. Fontes de información

García Delgado, J.L., **Leciones de Economía Española**, Pirámide.2008,
 Martín, C., **España en la Nueva Europa**, Alianza Editorial.2006,
 Buesa, M., **Economía Industrial de España**, Civitas.2007,

DIRECCIONES DE INTERNET SOBRE ECONOMÍA ESPAÑOLA:

Instituto Nacional de Estadística: <http://www.ine.es>

Consejo Económico y Social: <http://www.ces.es>

Banco de España: <http://www.bde.es>

Eurostat: <http://www.europa.eu>

DCDE: <http://www.OECD.org>

index-mundi

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa				
Materia	Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa			
Código	V08G210V01202			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1º	Cuadrimestre 2C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Orge Miguez, Jose Carlos			
Profesorado	Orge Miguez, Jose Carlos			
Correo-e	jcorge@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecementos básicos sobre a materia contable xeral			

Competencias de titulación

Código	
A28	Capacidade para comprender as distintas vicisitudes empresariais e conectalas con aspectos sociolaborais
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B4	Saber adaptarse ás novas situacións
B5	Capacidade de administrar a información
B6	Capacidade de organización e planificación
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Saber tomar decisións
B9	Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersoais
B10	Preocupación pola calidade
B11	Gardar un comportamento ético como cidadán e como profesional

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de administrar a información	B5
Capacidade de análise e síntese	B1
Traballar individualmente e en equipo	B3
Aprender autonomamente	B2
Saber adaptarse ás novas situacións	B4
Capacidade de organización e planificación	B6
Resolver problemas de forma efectiva	B7
Saber tomar decisións	B8
Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersoais	B9
Preocupación pola calidade	B10
Gardar un comportamento ético como cidadán e como profesional	B11
Capacidade para comprender as distintas vicisitudes empresariais e conectalas con aspectos sociolaborais	A28

Contidos

Tema	
Tema 1 FUNDAMENTOS BÁSICOS DA CIENCIA CONTABLE	1.1 Definición 1.2 A riqueza e o patrimonio 1.3 Análise do Activo 1.4 Análise do Pasivo

Tema 2 O MÉTODO CONTABLE	2.1 O método contable 2.2 O feito contable 2.3 Teoría das contas 2.4 Método da partida obla 2.5 Leis de funcionamento das contas 2.6 Métodos para levar as contas de Balance
Tema 3 INTRODUCCIÓN AO PLAN XERAL DE CONTABILIDADE	3.1 Introducción 3.2 Marco conceptual 3.3 Normas de rexistro e valoración 3.4 Contas anuais 3.5 Cadro de contas 3.6 Definicións e relacións contables
Tema 4 AS CONTAS ANUAIS	4.1 Balance 4.2 Conta de Pérdas e Ganancias 4.3 Memoria 4.4 Estado de cambios no Patrimonio Neto 4.5 Estado de Fluxos de Efectivo

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	15	25	40
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	35	20.5	55.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	50	52

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Atenderanse dúbidas suscitadas nas sesións teóricas e prácticas

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Asistencia e participación	0
Titoría en grupo	Asistencia e participación	10
Sesión maxistral	Asistencia e participación	0
Resolución de problemas e/ou exercicios	Examen final	90

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria farase una proba práctica tipo examen final con o mesmo valor e conservaranse as restates notas obtidas na primeira convocatoria.

Na convocatoria universal farase un examen que contará o 100% da cualificación

Bibliografía. Fontes de información
Plan General de Contabilidad , Ediciones Pirámide 2008,
Wanden-Berghe Lozano, José Luis, Contabilidad financiera , Ediciones Pirámide 2008,
Carlos Mallo, Contabilidad financiera , Paraninfo 2008,

Recomendacións
Materias que continúan o temario

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Empresa: Organización da empresa				
Materia	Empresa: Organización da empresa			
Código	V08G210V01203			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 9	Sinale FB	Curso 1º	Cuadrimestre 2C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Caballero Fernández, Gloria			
Profesorado	Caballero Fernández, Gloria Pena Lago, Paula			
Correo-e	gloriacf@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta asignatura é o de obter uns coñecementos básicos da empresa e do seu funcionamento. Dentro do funcionamento da empresa, o alumno deberá ser capaz de identificar as áreas funcionais (producción, marketing e finanzas) e saber as súas características			

Competencias de titulación

Código	
A4	Coñecer as técnicas e procedementos de organización e dirección de empresas
A8	Coñecer a economía e a situación económica do mercado de traballo
A16	Ser quen de dirixir grupos de persoas
A28	Capacidade para comprender as distintas vicisitudes empresariais e conectalas con aspectos sociolaborais
A35	Capacidade para determinar e ofrecer unha solución aos problemas de flexibilidade laboral e externalización productiva, con especial atención aos grupos de empresas e a transnacionalización
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B4	Saber adaptarse ás novas situacións
B5	Capacidade de administrar a información
B6	Capacidade de organización e planificación
B10	Preocupación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de análise e síntese	B1
aprender autonomamente	B2
traballar individualmente e en equipo	B3
saber adaptarse ás novas situacións	B4
Capacidad de gestionar la información	B5
Capacidade de organización e planificación	B6
Preocupación pola calidade	B10
Coñecer as técnicas e procedementos de organización e dirección de empresas	A4
Capacidade para comprender as distintas vicisitudes empresariais e conectalas con aspectos sociolaborais	A28
Ser quen de dirixir grupos de persoas	A16
Capacidade para determinar e ofrecer unha solución ós problemas de flexibilidade laboral e externalización productiva, con especial atención ós grupos de empresas e a transnacionalización	A35
Coñecer a economía e a situación económica do mercado de traballo	A8

Contidos

Tema	
Tema 1: Conocimiento del concepto y evolución de la empresa y el empresario dentro de la función económica general	

Tema 2:Tipos de tamaño da empresa, de capitais, finalidade e forma xurídica

Tema 3:Modelos de organización dentro da empresa	Organización, división de traballo, decisións, motivación, etc.
Tema 4:Coñecemento das actividades dentro da zona de produción	Formas de organización da produción, calidade, custos, produtividade, xestión de stocks, función lóxística, etc.
Tema 5:Coñecemento das actividades dentro da área de comercio e do marketing	Prezo, Promoción e Publicidade, distribución e canle, produto e marca, entre outros.
Tema 6:Coñecemento das actividades e dos elementos de decisión dentro da esfera económica financeira da empresa	As formas de financiamento interno e externo da empresa;tipos de costes; o umbral de rentabilidade; o beneficio da empresa e a rentabilidade; análise e selección de inversións; razóns; etc

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	36	50	86
Titoría en grupo	2.8	0	2.8
Sesión maxistral	40	21.2	61.2
Probas de tipo test	2	73	75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A resolución de problemas e/ou exercicios descomponse en dous: 1. O planteamento e resolución de supostos prácticos relacionados cos contidos teóricos (clases prácticas: 36 horas) 2. O estudo e resolución dos exercicios e casos prácticos polo alumno de xeito autónomo (50 horas)
Titoría en grupo	Resolución das dudas suscitadas na sesión maxistral e nas clases prácticas
Sesión maxistral	A sesión maxistral descomponse en dous tarefas: 1.Exposición do profesor dos contidos teóricos (40 horas) 2. O traballo autónomo do alumno para a preparación das clases teóricas (21.25 horas)

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolveranse as dudas dos contidos teóricos expostos na lección maxistral, ademais dos exercicios prácticos

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Asistencia e participación/entrega na resolución de problemas, casos prácticos e/ou exercicios nas clases prácticas	20
Sesión maxistral	Asistencia e participación á exposición dos contidos teóricos da materia	10
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A puntuación obtida pola asistencia e participación, tanto á lección maxistral como ás clases prácticas, será válida solo nas convocatorias correspondentes ó curso académico no que se asistiu a elas. No exame final para estes alumnos que acadaron a puntuación da asistencia e/ou participación nas clases tanto de lección maxistral como nas clases prácticas, se existirá unha puntuación mínima para poder aprobar a materia.
2. Os alumnos que non asistan ás clases maxistrais e/ou as clases prácticas -e polo tanto non alcancen a puntuación correspondente nestas-, farán un exame máis amplo -preguntas añadidas ó exame xeral- que aqueles que asistiron. Polo tanto, con este exame ampliado poderán alcanzar a puntuación dun 10.

Bibliografía. Fontes de información

AGUIRRE SADABA, A., **Bibliografía complementaria:**Fundamentos de economía y administración de empresa, Madrid: Pirámide, 1995.,

BUENO CAMPOS, E., **Bibliografía básica: Curso básico de economía de la empresa un enfoque de organización.**, Madrid: Pirámide, 2005. 4ª ed.,

BUENO CAMPOS, E. et al., **Bibliografía complementaria: Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales.**, Madrid: Pirámide, 1996.,

DOMINGUEZ MACHUCA, J.A., **Bibliografía complementaria: Dirección de operaciones.**, Madrid: Mc Graw-Hill, 1994.,

KEOWN, A, et al., **Bibliografía básica: Introducción a las finanzas. La práctica y la lógica de la dirección financiera.**, Madrid: Prentice Hall, 1999. 2ª ed.,

KOTLER, P, et al., **Bibliografía básica: Fundamentos de marketing**, Mexico, D.F. : Pearson Educación, 2008, 9ª ed.,

MIRANDA GONZÁLEZ, F.C. et al., **Bibliografía básica: Manual de Dirección de Operaciones**, Madrid: Thomson, 2005,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección Estratéxica/V08G210V01304

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Psoloxía: Psicoloxía do traballo				
Materia	Psoloxía: Psicoloxía do traballo			
Código	V08G210V01204			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1º	2C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Dominguez Rubira, Maria Carmen			
Profesorado	Dominguez Rubira, Maria Carmen			
Correo-e	carmenrubira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura proporciona unha perspectiva da organización como un sistema social tendo en conta os factores materiais, temporais e sociais que tamén lle afectan. Así mesmo esta materia estuda a importancia dos aspectos psicosociais como a motivación, a satisfacción, o manexo do poder e a comunicación que inflúen no comportamento laboral.			

Competencias de titulación

Código	
A7	Coñecer a psicoloxía do traballo e as técnicas de negociación
A16	Ser quen de dirixir grupos de persoas
A39	Ser quen de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais
A40	Ser quen de aplicar os coñecementos teóricos á práctica

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)Conocer la psicología del trabajo y las técnicas de negociación	A7
(*)Ser capaz de dirigir grupos de personas	A16
(*)Ser capaz de comprender la relación entre los procesos sociales y la dinámica de las relaciones laborales	A39
(*)Ser capaz de aplicar los conocimientos teóricos a la práctica	A40

Contidos

Tema	
Tema 1: Aproximación á Psicoloxía do traballo.	Definición de psicoloxía e campos de especialización.Principios da psicoloxía do traballo. Breve desenvolvemento histórico. Principais áreas de investigación. Psicoloxía do traballo e relacións laborais.
Tema 2:: Factores psicosociais que inflúen na conduta e nas relacións humanas no traballo.	. Diferenzas individuais. Actitudes. Estereiotipos. Conformismo. Percepción. A necesidade de afiliación. O funcionamento dos grupos humanos.
Tema 3: Factores do contexto do traballador: Condicións de traballo, cultura organizacional e clima laboral	O concepto de condicións de traballo. A influencia do entorno sobre a actividade laboral. Condicións ambientais de traballo. Condicións temporais. Condicións de demanda e carga de traballo. Concepto, características e dimensións culturais das organizacións. Cultura organizativa e eficacia.. Definición. Tipos de clima laboral. Componentes do clima laboral e consecuencias do clima.
Tema 4: Motivación laboral e satisfacción no traballo	Introducción ao estudo da motivación humana. Principais enfoques teóricos. Concepto de motivación laboral. Concepto de satisfacción laboral. Modelos e teorías. Medida da satisfacción. Relación con outras variables.
Tema 5: Organización do traballo nos seus aspectos materiais, temporais e sociais.	Tarefas, postos e funcións. Tempo biolóxico, psicolóxico e social. Horarios de traballo. Roles no traballo e ocupacións.
Tema 6: O conflito nas organizacións.	Tipos de conflito nas organizacións. Xestión eficaz do conflito. Dinámica do conflito. Aspectos conceptuais.
Tema 7: O proceso de negociación.	Estilos de negociación. Estratexias e tácticas de negociación. Características das partes enfrontadas. A comunicación entre os negociadores.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	52	46.25	98.25
Estudo de casos/análises de situacións	24	12	36
Titoría en grupo	2.75	0	2.75
Probas de tipo test	2	73	75
Traballos e proxectos	0	13	13
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación, análise, resolución e debate de exercicios e problemas relacionados ca materia de situacións
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas suscitadas nas clases teóricas e nas clases prácticas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Titoría en grupo: resolución de dúbidas o alumno suscitadas nas clases teóricas e prácticas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Probas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Na planificación docente especifícanse as horas adicadas por parte do alumno a preparación da proba final obxetiva	70
Traballos e proxectos	O estudante presenta de forma individual o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia	30

Outros comentarios sobre a Avaliación	
Para la segunda convocatoria habrá también un examen tipo test, de las mismas características que en la primera convocatoria y se conservarán las calificaciones obtenidas por el trabajo. Para aquellos alumnos no hubiesen realizado el trabajo, el examen test constará de un mayor número de preguntas.	

Bibliografía. Fontes de información	
J.W. Newstrom,	Comportamiento humano en el trabajo,
H. Andrade,	Comunicación organizacional interna: proceso, disciplina y técnica,,
Peiró y Ramos,	Intervención psicosocial en las organizaciones,,
Alcover de la Hera,C,	Introducción a la Psicología del trabajo,,
Kenneth W. Thoma,	La motivación intrínseca en el trabajo,
Gibson, J; Ivancevich, J y Donnell,	Las organizaciones,
Muchinsky, P.M,	Psicología aplicada al trabajo: una introducción a la psicología industrial y organizacional.,
Guillén Gestoso y Guil Boza,	Psicología del Trabajo para relaciones laborales,
Ovejero Bernal, A,	Técnicas de negociación: cómo negociar eficaz y exitosamente,,
Peiró y Prieto,	Tratado de Psicología del Trabajo,

Recomendacións

Outros comentarios

PARA LOS ALUMNOS QUE ASISTAN A CLASE HABRÁ UN EXAMEN FINAL TIPO TEST EN PRIMERA Y SEGUNDA CONVOCATORIA QUE SUPONDRÁ JUNTO CON EL TRABAJO EL TOTAL DE LA NOTA. LA NOTA DEL TRABAJO SE GUARDARÁ PARA LA SEGUNDA CONVOCATORIA.

PARA LOS ALUMNOS QUE NO ASISTAN A CLASE EL EXAMEN SERÁ TIPO TEST ÚNICO Y FINAL TANTO EN PRIMERA CONVOCATORIA COMO EN SEGUNDA, QUE CONSTITUIRÁ EL TOTAL DE LA NOTA.